

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
зниносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на шів року 12 К
на четверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 долярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 долярів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових поальмів М. Шашкевича.

Чи історична хвиля?

Вчерашиє „Діло“ принесло вістку, що має відбути зізд українських послів і нотаблів без ріжниці партії з цілої австрійської України. Сей зізд має радити над нашим становищем в теперішній державній і міждержавній ситуації. На раді будуть тільки за- прошені наперед особи. Чи будуть прощені всі „без ріжниці партії“ — побачимо.

Гадку про такий зізд треба повітати з радостю і здається, нема причини сумніватися, що люди, скликуючи зізд, схотять дійсно бачити в нім представників всіх партій, очевидно лиши українських. Теперішня хвиля надається, як не можна красше, на такий зізд, бо супротив западто важких відносин, які настали і можуть ще настать, всяки наші домашні суперечки, хоч і не зовсім затихли, але втратили своє вістре і повагу. Що там може значити якася сварня двох великих політиків з малого містечка, котрі себе не терплять на переході і від часу до часу обмальовують в часописи, коли тут іде діло про всю нашу будучину!

У наших сусідів, Поляків, коли настала теперішня тревога, хоч писалося богато про всякі „орієнтації“, але справді видно було тільки повну недостачу орієнтації, бо хитре віяння хвостом на всі бока — се ще не є якася певна думка і певна дорога з указкою, куди йти. Тільки тепер, бодай на зверх видно у них більшу одностайність що найменше в тій старій випробованій правді, що для приятели нового не годиться ся покидати старого.

„Зориентувало ся“ вже навіть і русофільське недавно Słowo Polskie і міркує, що в Австрії Поляки живе ся незле, а було би їм навіть і зовсім добре, як би не Українці...

У наших українських партій надії на Росію не було ніколи і нема і щодені утиски російського уряду лічать нас радикально зі всякою надією і на найближчу будучину.

А до живого допікає нам та ватага пла- тних і неплатних ворогів, яких собі Росія розаплодила в Галичині з посеред нашого на- роду і яких навіть декотрі польські партії підтримували і підтримують хоч би на те, аби все там, де треба, представляти нас, як „непевний елемент“. Се російської опіки і тут дома і за кордоном ми вже маємо стільки, що нашт надія тільки на австрійську державу.

Тепер, коли настала тревога і всякий живий чоловік передумув ріжні думки, у нас всі національні партії зрозуміли ясніше, як коли небудь в інший спокійний час, сю звязь, яка нас лучить з нашою державою. Двох думок тепер тут нема. А прецік ся думка, що нам можна будувати свою будівлю тільки при помочі Австрії, не така нова! Кілько суперечок і ріжниць між партіями вийшло тілько з того, що дехто сю основну думку забував, а дехто все її пригадував. Всі при- хильні і менше прихильні відкладаючи становища, що кінчилися з часом найострішими опозиціями і бучами в парламенті, ве мали би того вістря в собі, а може й не було би їх зовсім, як би „меч Дамокла“ висів все над нашою головою, так як тепер і як би велося політику обчислену не на рік-два, але на десятки літ.

Як при артистичних творах критика зви- чайно питав ся не: що? тілько: як? — так і тут річ була не в опозиції, тілько у спо- собі, як її ведено. І за отсєй способі як у нас люди порівняли ся, скілько їх безневинно обезславлено! А прийшло ся тепер — ми в ї, не виключаючи і найбільших опови- юністів, міркуємо, що нема що рубати штурм, бо урве ся, а хоч его потім і звяжемо, то буде вузол. Стверджене отсєй думки — отсєй зиск з даної хвилі й указка, що так занадто відгороджувати себе одні від других ми не маємо причини, бо ось як ми гарненько зійшли ся в такій основній справі!

А таких справ було в нас більше. Коли йшло о те, щоби задокументувати перед ким треба свою дозвіллю на кождім полі, свою повагу і розвагу, тоді у нашої сусільності досить часто розходилися думки в два про- тивні собі боки. Нічого й перечити, що сталося у нас неодно таке, без чого можна би було съміло обійти ся. Критика сих подій не завсігди згодувала для критиків прихильність, навпаки, треба було немало зневаг наслухати ся. А тепер ось такий краківський Єзуїт, замість Богу молити ся, з наших промахів і власних видумок складає съвідоцтво для нас, що ми, мовляв, з діда-прадіда гайдамаки і а-нархісти, з яких у вікій державі не може бути користі. На нас, мовляв, не можна чи сліти, тільки всепольські Валенроди всюди певні...

Нехай собі Єзуїти, здорові, виписують таке на нас і свою любов більшого ширять між своїм народом; однак і від такого ворога треба чогось навчитися, щоби бути хоч таким мудрим, як Поляки по школі.

У нас непоміковані люди наростили так багато заколоту і школи в народі, руйнували неодно, що треба було затримати, а не ота- вили натомість нічого розумійшого. Актів розпуки було також немало. Зі всого того не було хісна, а школа була й в, бо ніхто нас не оправдує, а кождий вказує тілько на нашу незрілість.

Партії наші зненавиділи себе задля та- ких нещасливих сусільних пригод, люди роз- єдиали ся, — а наука з тієї школи тілько тепер у тревозі видна: треба таки завсігди спо- кою і розваги, годі терпіти демагогію, найдо- крацію, революційні елементи і все те, що назване словом анархія.

Съвідомість сего, яка, здається, тепер у нас більша, як була колинебудь, повинна лучити, а не розєднувати далі людий доброї волі. Нашіх съвідомих громадян у Галичині не так то й богато і они ще довгі літа мусять іти на переді цілого українського народу. А тут така сила ворогів в усіх боків і дома і поза домом. Деж нам бавитися тон- кими партійними ріжницями! Аби головну основу і мури втримати на будуче і не дати розбити, а комнати ми вже собі колись при- беремо, кождий по своєму.

Отсєй провідної, широкої думки ми спо- діваємося ся від зізду нотаблів. Коли можна було колись робити консолідації з ворогами-москвофілами, то чому не мала би настать консолідація народних партій, очевидно на розумних основах, на таких, яких би ми дер- жали ся, коли мали свою власну державу!

Огляд часописій.

(„Галічанин“ пригвождений лютув, що сам причинив ся до здемасковання Starorussinon. Поляки вже любують ся в перекручувані правди. „Діло“ найшло виновника. Предме- това розівдка про українську інтелігенцію в польській місячнику. З радикального табору.)

(Дальше).

В другій половині 80-их рр. XIX. ст. дово- лено ся письменникам на Україні взяти ся до наукової роботи в українській мові. В 1885 р. Ол. Барвінський задумав у Тернополі видавати „Руску Істор. Бібліотеку“ і уложив під час побуту в Києві з пок. В. Антоновичом, Ол. Кониським, Вовком-Каравеевским і ін. про- граму сего видавництва, а на початок ся бібліотека мала подавати українські переклади розівдок наших істориків, виданих москови- ною: Перекладчиками сих розівдок були переважно укр. письменники і тим способом мали нагоду витворити українську наукову прозу.

Друга нагода настунала ся укр. письменникам, коли Ол. Кониський під час по- биту у Львові в 1888—1890 з Ол. Барвінським перевели зміну Товариства ім. Шевченка на Наукове Товариство, котрого першим видавництвом стали Записки. До Записок також надсилали укр. письменники розівдок укр. мовою, а коли 1906 р. в Києві засновано „Українське Наукове Товариство“, почало також оно видавати Записки і там усі розівдки печатати по українські.

З кінцем 80-их років отже взаємини Галичини з Україною значно оживилися і тоді у відновленій Правді, а також в Записках Наук. Товариства імені Шевченка у Львові, опісляж в київських Записках почала ся вже на ширші розміри наукова робота в українській мові. Український язык став що раз більше на Україні між інтелігенцію язиком розговорним і випирав московщину, а особливо молоде покоління виростає в тих зманянях, щоби послугувати ся в щоденних обставинах свою рідною мовою. „Українофільство“ з перед 60-их років XIX. ст. уступає місця „українству“, живій народній съвідомості, съвідомому змаганню до самостійного національного і культурного розвитку укр.-руського народу.

Особливо день 30. жовтня 1905 зробив важний перелом в тім напрямі, на Україні появляються ся часописи, днівники і всяки інші видавництва популярні і наукові укр. мовою, засновуються ся просвітні, господарські, наукові і ін. товариства, а як небудь опісля я особливо тепер почала ся нова нагінка на все українське, то всі ті змагання не зможуть зага- тити живого жерела живучої води, а хиба на хвилину вспіють її спинити або скаламу- тити.

Українська інтелігенція зрозуміла і від- чула вже потребу народного розвитку на своїй рідній мові, за тим пішли домагання введені в народних школах, домагання викладів про українську мову, літературу й історію в се- редніх школах і в університетах, але повело ся було поки що такі виклади завести в Харкові і в Одесі в приватних школах, хоч і се правительство спинило, а так само й порозвія- зувало „Просвіти“. Мимо всого того народна съвідомість захоплює що раз ширше і гли-

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских съвітів о 5 год. по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслан“ при ул. Жмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише за попередну засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 с. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки

ше усі верстви українського населення і хо- в вірівнані з освідомленем в Галичині Україна ще остала позаду, все ж таки по- ступ в останніх трех десятиліттях є незви- чайний.

Л. Василевский на останку подає поділ укр. інтелігенції на: 1. ворогів самост. розвитку (Шіхно, Савенко і інші ренегати), 2) „тоже-Малоросів“, що вважають себе „Росія-нами“, але не противні уміреному україно- фільству, 3) українофілів старої дати і 4) съ відомих Українців, котрих чи- сло безнастно зростає і здобуває собі щора більший вплив на селянство і мі- щанство.

Розвідка Л. Василевского написана з пев- ним розуміннem справи, і могла би польські су- спільноти прояснити погляд на українське пи- тане, як би не баламутства в роді Гавронь- ских, Гродзіцких і т. п.

(Конець буде).

Допись з Аргентини.

(Вступ. Хто причинює московські схизми в Аргентині? Розвідка схизми. Її придаване. За- кінчене).

(Конець).

Свою заборчою політикою зуміли перевонати директора кольонії п. Білостоцького — властителя дібр на Україні, що народ сей пристане живо на лат. обряд, ба що Русини стануть рабами, попихачами Поляків, коби лише не допустити тут руского съвіщеника, бо з обрядом руским готова привіти сюди московська схизма; то саме переконане виробили Поляки у єпископа даного в Парані (провінція в Арг.) Dr. Lalastra; також і у ту- тешніх лат. съвіщеників відмінної конгрега- ції довели до того, що з съвіщеників Нім- ців зробили завзятих агітаторів „polakości“. Через довгих 10 років народ не чув слова божого, бо по польські не розумів (що яка то її бесіда польська, пожаль ся Боже!) Коли Русини (будували вже каплиці для Поляків) зачали підносити голosi, щоби може дістати съвіщеника руского, зараз зі всіх сторін зчи- нив ся крик. На кождій проповіді псевдо- польські ксьонди на всю „najświętsze“ за- певнюють Русинів, що тут не може пристати руский съвіщеник, бо се прецінь „kolonia polska“ (?!).

Не хочу тут наводити ще всіх висказів, яких уживають Поляки і їх пастирі, щоб лише віддалити туту мару — се привіз руского съвіщеника на кольонію. До сего уживають всіх легальні і нелегальні способів, пр. почта Русинів переходила все через цензуру і часто підлагала конфіскаті. — Де- хотрі Русинів поволі присвоїли ся до костелів, але більшість не могла себе до сего на- ломити; не тратили надії — стали будувати навіть дів рускі церкви на хрест, в царськими вратами, а польські ксьонди відмовили їм по- свячення тих місць, потому самих церков; народ пошав в розп'яту — став пти. Що тогді тут діялось, годі описати; коршми були їм церквами, ляди престолами, шинкарі съві- щениками, горівка — страх погадати, прича-

стистим. І заживав її, заживав що неділя до нестягами. По п'яному акафисти співали.

Серед того нещастя Поляки стали Русинів висміювати, на кождім кроці понижувати. В Apostoles Поляки випихали Русинів з каплиці кажучи, що Русини поклонами „поса пку“ посують (?) ; на лавку ніякій Русин не посмів сісти, сеж бо всі були лиши для „panów Polaków“. — В Азарі жінка Полька в своїй заїзді копнула поважного господаря Русина. Розярене зглядом Поляків з кождим днем зростало, треба було лиши іскорки, щоби зчинив ся огонь.

От гляньте, панове всеполяки, на роботу ваших „rodaków“ в Аргентині; се невідгодні ваші браті!

Що сталося далі?

Скористав з того настрою між Русинами оден безбожний чоловік, нещасний наш хитрець — ніби дяк — вихованець съященика (Дмитро Вараница) і загадав тут спечи свою печенью, може би яким ксьондзом вістти. Поїхав він до Buenos-Aires“ до московського протопопа Константина Іарисова і представив єму цілу справу. Для сего найшла ся нагода прислужити ся собі і „цареві“, тому і сейчас поспішив помежи наших Русинів. — Слав плакати над їх понижением, лестистю, хитростю, обманою, брехнею підшив ся під овечу скіру — вовк. Поволі зискає собі довіру народу і довів до сего, що перенесли на него церковю на „tres Gapon-ах“. На разі пристало на схизму 90 родин, але брехливий під довіру до Петербурга, що всі Русини числом 10.000 пристали на „православе“, за що дістав від царя хрест заслуги.

Такий був початок схизми. Нарід темний про схизму передше ніколи нечув, молитви, відправу взяв за віру (тож як і у нас — всю так само). Тоді Поляки зчинили крик на Русинів, що се часті бевзіри, так легко свою віру кинули. (Епископ навіть на се скав: „bueno, semi catolicos по quero!“, (добре, наців католиків не хочу). Всю вину скинули на сих нещасних Русинів. Але Бог знає, хто винен. — „Boże, gękę karaj, a nie ślepy miecz“.

Тоді то доперша до трох місяців постарається о руского съященика. Був ним о. Клементій Бжуховський Ч. С. В. В., місіонар в Бразилії. Сей своїм рішучим поступуванем і невпинною працею мов ножем перетяг дальше ширене схизми, але знищити єї не зміг. Під час свого короткого побуту (3 місяці) дуже много доказав. Одну церкву, що ще не попала у кіті схизми, обняв; в Apostoles в місті побудував сильну хоч з дерева церковцю; на Азарі в місті зачав будову церковці мурівани. Люди трохи прозріли; декотрі, що вже навіть на схизму пристали, зачали сумнівати ся що до вартості своєї віри. Тому і стали писати до своїх отців духовників в краю в запитанем, що їм належить робити. Декотрі отримали красні листи гідні съящеників католицьких, приміром від Отця Северина Ступницького пароха в Торговиці, пов. Томач. Але і інші дістали відповідь від своїх „атцовъ“, страшно се почутти, щоби не дали ся перекупити Полякам, але щоби сильно держали ся своєї „православної віри“. Вдарте ся в груди дотичні „атцы“; ви своїм поступком утвердили пановане гріха — апостазії в душах всіх вірних; се провіна ваша не аби яка; ще нинка міг би я вам на се доказ дати явний, бо власні ваши листи; горе! горе вам!

По о. Бжуховським приїхав сюди з пересмікою дієцезії о. Ярослав Карпяк. Сам оден серед сего моря гріха і бевзіри перебув стражніх, довгих $2\frac{1}{2}$ років; для слабого здоров'я серед тутешні скепі і нужди матеріальної не міг дати собі ради, але все таки схизма вже пікруко відперед не пішла. Він відіхав, а на его місце прибули два съященики зі станіславівської дієцезії о. Іван Сенишин і о. Омелян Анастасів. Від того часу схизматики застидили ся, що раз більше підуна дають морально. Декотрі покидають вже схизму, а многі з радостю вернулися та страх перед переслідуванням зі сторони сусідів відбирає їм відвагу до отвертого і рішучого зірвання зі схизмою. Та в Богі надія, що поволі удасться ся вилічити сей болюк; тепер відуть тутешні Поляки, кілько то тепер праці і посвята коштує одну душу зблукану справити на добру дорогу а як то легко їм удається своєю загоріlostю і нетерпимостю спровадити на наших бідних братів таке нещастя. Але они в своїй зарозумілості і нинка не

кають ся свого проступку; оден на другого вину спихає.

Кара божа вже нинка видна на тутешніх Поляках. В Apostoles (що мало бути столицею тутешні Польщі) вже на все они знищенні. Поділені на партії особистої зависті ненависті, самі себе до реціти пищать, нічого не мають в своїх руках, всьо відбирають тутешні Аргентинці. Що ліпші побожніші (Поляки) ходять тепер до рускої церкви, а навіть декотрі вже в Apostoles цілком пристали на руский обряд. „Бог гордим притищити ся, смиренним дав свою благодать“.

І прийде ще час, коли Поляки тут цілком винародовлять ся, а Русини заховані у своїм обряді, скріплювані новими силами з краю не лиш перетривають, але і ще красно розвивати муть ся житем релігійно-народним.

З сего дуже добра наука для наших загорілих всеполяків в краю. З ними ніколи не прийде до згоди, аж поки їх гордість по волі божій не буде придавана цілковито; аж коли потапати муть в болоті, які самі зчинили, тогді доперва спамятують ся, але се буде для них вже за пізно.

Про розвій житя релігійного та просвітного, як також про трудності, перепони, та біду наших Українців в Аргентині розкажуши разом.*)

Русин-Українець в Аргентині.

*) Просимо о дальші вісти про житі побит наших переселенців. — Ред.

3 державної ради.

На вчерашнім засіданні палати послів усталено на вступі днівний порядок засідання в сей спосіб: 1) Віті з палати вельмож в справі службової прагматики, 2) віті військової комісії в справі заохоплення родин змобілізованих осіб, 3) закон про контингент новобранців.

По короткій розправі полагоджено першу точку. Закон про службову прагматику відіслано до комісії.

Міністер скарбу Залескій відповів на кілька запитів, після чого приступлено до другої точки днівної черги, до заохоплення родин змобілізованих осіб.

Промовляли п. Ержабек і міністер краївої оборони ген. Георгі, котрій підчеркнув вагу закона і виказав поступ, який містить сей закон в порівнянні з дотеперішнім станом. Міністер просив о скору єго підлагоду.

Пос. Герман зложив іменем польського кола таку заяву: Уважаємо закон як з огляду на потрібну гуманітарність, так також на нинішні часи і відносини в яких находимо ся, оправданим. Тому за законом заявили ся ми в комісії і також в палаті будемо за ним голосувати.

По промові п. Ванека замкнено розправу і вибрано головних бесідників: п. Парера (христ. суп.) „за“ і п. К. Левицького „проти“. На тім нараді перервано.

Між внесеними запитами находити ся запит п. Куриловича в справі адміністраційного карані (?) галицьких селян за „жертви для ранених в балканській війні“.

Пос. Діядама д протестував проти конфіскат, вказуючи, що прокуратория в Православні скінувала запит п. Цінgra. Предсідник відповів, що повідомить про се міністра судівництва.

На сім замкнено засіданнє; слідуюче у вторник.

Військова комісія радила над законом в справі побору коней і підвод. По промові звітника Галлеромін. краївої оборони Георгі підчеркнув, що розходить ся о усунені хиб в дотеперішнім законі Новий начерк є корисніший, віж подібні заграницні закони. По промовах ще кількох бесідників замкнено наради; слідуюче засіданнє у вторник.

Правнича комісія радила над законом про воєнні повинності. Пос. Мільверт цофнув внесок на обмежені важності до січня 1915. року.

По промові п. п. Віта і Маркля заявив п. Дністрянський, що Українці не мають причини піддерживати теперішнє правительство. Если би закон був лише державною конечностю, Русини мусили би його поборювати в народних згладів, є він однак

також народною конечностю. Русини є готові на випадок поважної потреби стануті до розпорядимости держави, бо в пересьвідчені, що в Австрої лежить рішене судьби їх народу. Поставив внесок на зчекнене II. уступа § 1, зчекнене §§ 4—9 і заявив ся за признаєм повного відшкодування. Відтак промовляв п. Кернер.

Буджетовій комісії розвинула ся вчера довша розправа в справі порядку нарад. Поміль фаті і Бугато домагалися, щоби раджено перше над сиравкою італійського правничого виділу, тому, що підкомітет не сповинив задачі в означенні речинци.

П. п. Корощець, Дулбіч, Гостінчар і Будзиновський домагалися продовження нарад останнього засідання над бюджетом на 1913. р. і повторення голосування над етатом міністерства скарбу.

Вікіци ухвалила комісія внесок пос. Мальфаті і щоби на першу точку взяти італійський правничий виділ.

Пос. Реслер вказав, що в наслідок уступлення в підкомітета полудневих Словян і соціалістів, не міг підкомітет принести в справі правничого виділу ніяких важливих ухвал, які могли б настути лише за порозумінням всіх сторонництв. По довшій розправі принято внесок п. Фрідмана, щоби доповнити підкомітет, та внесок п. Адлера, щоби підкомітет протягом 8 днів здав звіт.

До підкомітета вибрано п. п. Корощеца і Томаша.

Решту засідання заняла розправа над бюджетовою провізорією. Слідуюче засідання у вторник.

Комісія для справ державних урядників вибрали для ухвал палати вельмож в справі службової прагматики тих самих звітників, що перед тим. Рішено радити передовсім над тими параграфами, котрі не улягли зміні. Слідуюче засідання відложене до вторника, щоби члени комісії могли порозуміти ся з представниками урядничих організацій.

В мериторичній розправі полагоджено § 1—20 першого головного уступа з виїмком уступів I. і II. і § 1, 2, 4, 15, 16, 19, 20.

Просимо домагати ся „Руслан“ по відмінностях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Війна на Балкані.

„N. Wr. Tagblatt“ доносить з Білгорода, що тамошній дипломатичний съвіт уважає відносин австро-сербські критичними. Панують там дуже пессимістичні предвиджування. „Reichspost“ одержує дорогу на Земунь таку вісті: Півурядовий сербський днівник „Самоуправа“ у вчерашній статті говорить, що австрійська печать без потреби роздула цілу історію консуля Прохаски так, що тепер мусить Австрія в сїй справі мовчати. Рівнож неоправдані є жалоби із заопінення урядового звіту консуля Едля. Поведене віденьської печати не служить для цілій міра, лише причинює ся до засторення положення. Майже всім сербським часописам, що виходять в Білгороді, відібрали угорське правительство початковий дебіт на Угорщину.

Провокатор Гартвіг.

„N. Wr. Tagblatt“ остро атакує росийського посла в Білгороді Гартвіга за те, що він до одного з дописців сказав, що претенсії Сербії до Альбанії є оправдані, бо Сербія віднесла велику побіду над Туреччиною, отже може тепер домагати ся сих областей, які уважає для себе відповідними. Натомість Австро-Угорщина не вела війни з Туреччиною, отже її всі австрійські претенсії до Альбанії є неоправдані. Він (Гартвіг) робить лише те, що ему велить його правительство, проте всі заміти, немов би він вів політику на власну руку, є неоправдані. „Vossische Ztg.“ в супереч запереченням доносить, що посол Гартвіг винесе ся небавом з Білгорода.

Постава Росії.

„Tempt“ доносить з Петербурга, що правительство годить ся на самоуправу Альбанії, але під зверхністю Туреччини. Ніодна з великих держав не повинна мати там привілеїв, бо се давало би сїй великої державі першеньство і провід. Росія полягаючи на міжнародній засаді, поставленій Австро-Угорщиною, не по-

зволить на се, щоби Сербія або взагалі християни позіставали під пануванем Альбанії. Сербія мусить одержати нейтральний порт торговельний над Адрійським морем, який буде сполучений нейтральною зеленою з краєм.

До „Reichspost“ пишуть з Черновець: Під управою і при участі росийського війська витято велики ліси біля буковинської границі коло Топорівців. В сїй околиці зібрано значні маси росийського війська і вибудовано військову дорогу. Робітники, що походять з Буковини, а які були заняті при рубаню лісів і будові дороги, розказують, що росийські офіцери заявили їм, що всі ті приготовлені робить ся тому, бо росийське військо має вмашерувати на Буковину, щоби освободити (?) селян з чужого (!) ярма (!).

Швеція в поготові!

„Reichspost“ доносить із Штокгольму, що Швеція робить велики приготовлення на суші і на морі, щоби відпрати евентуальний наскок росийського війська.

Мирові переговори.

Мирові переговори в Ліондоні потривають 14 днів і підуть добре, бо Болгарія не буде ставити надмірних домагань. Після „N. Fr. Presse“ вже перед початком мирових переговорів, що як звісно, зачнуться дні 13. с. м. можна предвидіти, в який спосіб балканські держави поділять області, які одержуть від Туреччини. Турецька держава посідає в Європі

они доволі великі і уможливлюють Альбанцям в повній свободній політичній і культурний розвиток. Льондонський „Morning Post“ доносить на основі вістій, інспірованих болгарським правителством, що було би пожадане, щоби ще перед мировою конференцією зібралися на конференцію амбасадори держав, бо в сей спосіб були би дані витичні для балканських держав що до мирових умов; треба зазначити, що ще не уложені розділу здобутих країв поміж союзними державами. З болгарської телеграми виходить, що король Фердинанд прихильяється до того, щоби допустити Сербію до Егейського моря, коли би Сербія не одержала пристані над Адриатичним морем. Здається, як доносить „Morning Post“, що мирова конференція займе сі передовім справою установлення границь для Туреччини, а відтак прийде на дневну чергу справа розділу здобутих областей. В тій другій часті програми нарад Туреччини вже не буде брати участі.

„Die Zeit“ доносить, що крім звісних вже мирових посередників, сербське правительство назначило на льондонську конференцію ще послана в Парижі Весніча. З софійських урядових жерел зачувати, що мирові переговори мусить покінчити ся до 25 днів, в противнім случаю будуть підняті воєнні операції. Царгородські дневники подають вісти, що Греція задумувала війти безпосередньо з Туреччиною в переговори в справі розему. Среди чорногорського знова населення запанувало прагнення. Стратили там надію на добичі, які зазначено на початку війни. Найважнішою справою є здобуття Скітарі. Побоюють ся, що коли би Чорногора зле вийшла на мирових переговорах, тоді мешканці звернуться проти правительства.

Як берлінський, так і римський диписець „Neue Freie Presse“ твердять, що немає ніякого сумніву, що конференція амбасадорів відбудеться в Льондоні. Кабінет держав тридільнного союза згодилися на внесок Грея. Конференція амбасадорів збереться в Льондоні і має заняться управлінням багатьох справ, які однак відносяться ся виключно до приготовляючої стадії. Кабінет держав тридільнного союза поступати муть згідно. Льондонські часописи сумніваються про тривалість конференції амбасадорів; досі не всі держави відповіли на предлогу Грея. Не здають собі справи ані з форми ні з цілі конференції. Она не видає імовірно позитивних вислівів, але творить же основу до будущої конференції.

Австро-сербська задирка.

Вчера розійшлися в парламенті у Відні чужки, що межинародне положене знова застрило ся. До тих чуток прилучила ся вість, що міністер гонведів Газай конферує по повороті з Відня довший час з гр. Стеф. Тіссою і, що в кульоарах угорського сойму розказували з повною рішучостю, що межинародне положене вельми поважне.

Льондонська печать висказувала ся вчера про положене дуже оптимістично і не бачить причини, яка грозила би початком небезпеки з балканської справи для європейського світу. Німецькі дневники, подаючи промову французького міністра заграницьких справ Поанкарого, твердять, що не висказав він нічого, що квєстіонувало би життєві інтереси Австро-Угорщини. З сего треба вносити, що Франція в основі підтверджує і признає слухівість домагань Австро-Угорщини. Заразом однак берлінські дневники застюють бесіді Поанкарого недостачу зазначення витичної в дальшім розвою дипломатичної акції.

„Slav. Korr.“ твердить на основі інформації з міроточивих кругів, що вісти, на че би положене в останніх дніях погіршилося, в неправдиві, противно прийшло до дійсної повіри.

До сего треба долучити заяву „W. Allg. Ztg.“, яка твердить, що упімнене Росії під адресою Сербії, щоби ся остання виявилася поміркованістю, досі не мало ніякого успіху, бо доки в Білгороді має воєнне сторонництво перевагу, досі не можна говорити про зміну напруження межи Австро-Угорщини а Сербію. Паризькі дневники доносять, що ондішна конференція в Берліні у Кідерлен-Вехтера з многою представниками держав причинила ся зважно до випогодження загального положення і що спрая самоуправи Альбанії тепер є много ясніше представляє ся. „N. Fr. Presse“ доносить, що до Відня прибувають в окремій місії Спайлякович оден

з найздібніших сербських дипломатів.

„Köln. Ztg.“ в телеграмі з Берліна пише: Навіть, коли би тепер не паралізовано рухів сторін, які ведуть війну військовою акцією, то таки не можна їх поширити в сумніві, що акцію занята місце над Адриатичним морем уважають держави лише за переходову подію і не узнають її як новий правний титул.

Росийска дволичність.

Несупокій, який настав в варшавських урядничих кругах перед кількома тижнями з причини чуток про можливість австрійско-росийської війни, тепер звільна притихає. З привілею вислання урядничих родин в глубину Росії майже що не було хісна. Пороблено вже давно заряджені на надвіслянські зелінниці, а також що до перенесення державного банку до Берестя або Мінська; тепер все притихло. „Berl. Tgbl.“ доносить з Петербурга, що Росія робить дальнє війскові приготування, щоби бути готовою на всякі можливості. Головний штаб працює без перерви. Має бути 18 готових до походу корпусів.

Заява посла Гартвіга

„Deutsches Volksblatt“ доносить з Білогоєрода про заяву, яку зложив росийський посол Гартвіг в присутності дневникарів. Заява, яку перепечатали вже деякі дневники, каже, що Росія відгривала ясну ролю від початку балканських подій. Росія уділила сербському правительству приязної ради, щоби оно занадто не виставляло ся в балканській справі, бо загалом не виплатить ся вставляти ся за народом, який культурно стоїть так низко, як Альбанії. В місце знова домагань, які відносяться до Альбанії, білгородське правительство повинно ос особливо висувати наперед справу сербської пристані над Адриатичним морем, в чим допоможе єму росийське правительство.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Клеменсия; римо-кат.: Н. Зач. ПДМ. — В понеділок: руско-кат.: Альпія; римо-кат.: Валерій. — Вівторник: руско-кат.: Якова муч.; римо-кат.: П. Д. М. Льюїс.

— В справі українського університета. З Відня доносить „Slav. Korr.“, що вчера відбулася в бюрі міністра просвіти Гусарека півтора година конференція в справі заложення українського університета. В конференції брали участь: міністер Длугош і посли: др. К. Левицький, проф. Колеса і п. Яворський.

— Промоція п. Володимира Бирчака, професора гімназії в Дрогобичі, на доктора філософії відбула ся на львівському університеті нині в полуночі. Промотором був проф. др. К. Студинський.

— Як пос. Вітика навчили у Відні льояльності, згадували ми вже коротко, а віденська „Reichspost“ подала про сю лекцію ширшій звіт, котрого п. Вітик не заперечив, хоч по польських часописах порозілив спростовання. Отже „Reichspost“ в ч. 552 оповідає, що в „Graben Café“ переповнені соктами гостей коло 11-ої год. вечором наслідком патріотичного одушевлення зібрані домагались, щоби музика відограла „Prinz Eugen Lied“ відтак „Deutschmeister marsch“ а відтак серед гучних оплесків і о кліків домагалися відображення „Народного Гімну“, котрого всі вислухали стоячи. Замітили однак, що за одним столом якийсь панок сидів. Тоді кількох приступило до него, і домагалися щоби встав, а коли він отягав ся, хватили його за ковіт і приневолили встати. Розпочала ся метушня і показало ся, що сей панок то соціалістичний посол Вітика. Се він кликало велику бурю і розлягли ся о клікі: „Der Kerl muss stehend die Volkshymne anhören! Der rote Diätenchindler soll sich anständig benehmen!“ а коли при відображені слідуючих строф Вітик знов сидів, ухопили його деякі силачі і вправили на дзвір без капелюха і загортки кількома здоровими стусанами за двері. Вилетів отже як бубен на улицю, а кельнери винесли за ним капелюх і

загортку. На улиці нагромадила ся тимчасом численна товща, а дізnavши ся про цілу подію, кричала! „Nieder mit dem Schweinskerl! Nieder mit dem Verrätersgesind!“ так що він був приневолений спасати ся побігом бічною уличкою.

Такий опис подала „Reichspost“ і досі не бачили ми в сім дневнику ніякого спростовання.

— Адр. Дудикович, про якого мініме арештовані дійшли чутки аж до віденських і західних часописів, дуже обурив ся на се і написав „почтительное письмо“ до своєї віхованниці „Прикарпатської Русі“, повне сентиментів, крику і лайків на всі сторони. Каже, що галицька, як польська, так і українська печать, „способна на все, на всяку глупость и гадость“, що єго не арештували ще, що він „ціль, неврелимъ и свободенъ“. О, лише кож ся галицька печать! Довела до того, що Дудикович грозить, „что всякое насиліе и произволъ вызываютъ неизбѣжный отпоръ и отместку“. От єго: Дудикович грозить!

— Шпигунство на Буковині. З Черновець доносять: Рівночасно з воєнним напруженем бушує по цілім краю безліч росийських шпигунів і немає майже дня, щоби ти або там якого з них не пріловлено. — По уявленню православного богослова Сиротюка і двох інших росийських шпигунів перебраних за зелінничих робітників, яких арештували жандармерія, попав ся ондів в руки жандармерії, в коршмі коло Радовець, знова оден з небезпечних шпигунів, який в перебраню дротаря обходив всі зелінничі шляхи і при помочі малого фотографічного приладу робив всілякі потрібні знімки. Шпигунську працю улекшувало єму се, що був переодітій за дротаря і мимо сего, що всі зелінничі і краєвих мостів береже пильно жандармерія, найдено при нім много дуже важливих фотографічних знімок і інших документів, вказуючих на єго шпигунську роботу. По переведеню вступного слідства відставлено сего шпигуна до Черновець.

Межи Жуковою а Чернівцями, коло зелінничого моста на Пруті, побачено знова вночі з дня 1. на 2. с. м. човене, як рікою прости річку старалося підплісти до моста. А що наближуване до моста в тепер не лише вночі, але і в день заборонене, проте оден з човників, що берегли моста, хотів придержати човен. Коли на єго візване човен завернув ся і скоро утікав, почав човник стріляти, чого відійшло однак незвісний, бо човник, що сидів в човні скочив до води, не відомо, чи поціленій кулею, чи щоби ратувати ся таким способом утечко. Човен зловлено, по підозрілім загинув всякий слід.

Вікінди під замітом шпигунства арештовані в Кіцмані росийського вояка, який в півдній спосіб крутив ся по околиці. Арештований візняв, що є війсковим дезертиром.

— Огонь. Зі Зборово доносять: Дня 27. м. м. вибух огонь о 6:30 год. по пол. в Пліснянах в стодолі селянина Михайла Боднара. Згоріла також хата разом з домашнім уладженем і одягом, також господарські забудови з сея горічним збіжем і рільничими знаряддями. Огонь переніс ся на сусідні будинки і знищив зовсім загороди селян Ів. Мартинюка, Ос. Андріїшина, Ів. Боднара, К. Левицького, І. Бобова і Ст. Кухніцького і сегорічне збіже та рільничі знаряддя. Шкода виносить загалом 15.050 корон і була обезпечені на 13.100 К. Огонь вибух з незвісної причини.

Оповістки.

— З Тов а ім. Петра Могили. З огляду на виклади, які завтрашній неділі уладжує „Промислові“ викладу п. Ганяка завтра не буде.

— Переписка Адміністрації. Вл. К. Л. в. С. Вашої просить, на жаль, не можемо узглядінити. В найближіші часі замкнемо висилку решті довжників, бо ані почтових марок на пошті не дають на кредит, ані персонал видаєнця не може на кредит працювати, ані льоаклю нема на кредит, ані печатка не хоче печатати на кредит. Всі видатки часописи мусить бути плачені готівкою. Отже і ми на кредит не можемо висилати часописи.

— Справлене похідок печатних в статті „Загітків язикові“.

Ч. 106. стор. 4. стовб. 2. напечатано: з гори він порікає, має бути: з гори всі по-рікає, — нап.: старосл. добродѣтель, м. б.: старосл. добродѣтель, beneficis, — нап.: чесно-та, м. б.: чеснота, — нап.: старосл. добродѣтель, м. б.: старосл. добродѣтель, beneficium, virtus.

Ч. 107. стор. 3. стовб. 3. нап.: переклини, м. б.: нереклини, — нап.: Русині м. Русина, м. б.: Русині м. Русини, — нап.: лобль, м. б.: мобль; стовб. 4. нап.: у тогож Шашкевича: було то єму, м. б.: у т. Ш. було то єму стор. 108., — нап.: фальшивий. м. б.: фальшивий, нап.: язиком, м. б.: языкомъ, — нап.: (=i, м. б.: (i чимось годув) стор. 268., — нап.: Тутъ урве трохи, тамъ, м. б.: Тутъ урве трохи, тамъ... 270., — нап.: у котрих виразів і цілих „, м. б.: у декотрих спорудників нових читанок стрічає ся іноді також зміна зовсім непотрібна декотрих виразів і цілих стихів так, — нап.: даю, м. б.: дзело, — нап.: для сотрудников нових читанок, м. б.: для спорудників нових читанок; стор. 4. стовб. 1. нап.: Тинякъ, м. б.: Тимякъ, — нап.: пливеш, м. б.: плы-вешь; стовб. 2. нап.: Р. 1962, м. б.: Р. 1862, — нап.: новішого, м. б.: новішого, — нап.: звіні, м. б.: звіні.

Від Вл. Радника Івана Верхратського

одержала редакція отсе письмо до шоміщеня:

Горбатого і могила не справить.

Я думав, що вже суперета раз скінчить ся. Мені була она не побуту. Я не люблю сварки, а іменно в наших обстановках уважаю її за складливу там більше, коли так богато роботи у нас під кождим зглядом. Тому то я сам ніколи не зачинав сварні; мимо довго і неустаючо, явно і потайно ведено, кертичою роботи моїх противників я все мовчав; аж коли вже було за богато, я виступив против брехні не пустословним голюканем, а вказуючи річево всю фальш і промахи злоби, завзята і зависті. Мені отак здавалось, що буде мабуть конець всяким бестолковим підприємствам.

Та ба! де кум, де коровай? Я лиш в моїй добродушності припускав поправу. Оно все так, як бувал

зовсім не вдавався і вдаватись не гадав. Однакож вскорі я дізнався, що ріжні люди хотічі заняти місце по Огноносним, риоту против мене і стараються мене опаплюжити. Нечесний той спосіб мене огорчив. Такими стежками я не ходив ніколи і тепер не пішо! уживати нечесних способів для осягнення катедри не буду! Стійте! накидатись певно не стану! — подумав я. З презирством я глядів на всіх подібних конкурентів, не віддавав вправді їх жичливості рівною мірою, але цілу ту справу я незнавід і рішив о катедру руского язика не старати ся.

Розумівся о катедру яку небудь старається звичайно більше компетентів, і тобі віходить в користь науки; старання компетентів обмежуються ся до видання одівів діл в образіні предметі — інших чесних способів я не знаю. Один І. Франко достатчива науковою праці, другі ж не маючи таких праць мене обсмівали і на мене всячину брехали. Рішивши ся о катедру руского язика не старати ся і взагалі до тої справи з презирством одновасячи ся я не удавався до тодішнього намісника К. Баденя і ні до кого другого, а та-кох не виговорював на „Костуні“ ні на кого другого. Я пофнув ся і зовсім мене тода справа більше не обходила. Колиже вінішне орудка І. Франка почала клюкати ся і він стратив те становище, яке здобув собі у професорів університету львівського, я моеї постави не змінив. Колиже перегодом до Львова прибув міністер б. п. Мадейский, давній мій колега з осьмої класи (був навіть з тодішнім віцепрезидентом ради шкільної дрома Бобжинським, тогорішнім намісником у мене в класі) я з таким презирством одновасячи до справи катедри руского язика, що єму навіть не пригадав ся. Я в моїм житті ніколи ні від нікого не мав вільги, ні підмоги, з юніх літ як сирота я старався сам на себе, а від людей дізнавав лише прікости і перепони. Чи подав би Мадейский, колиб' єму пригадав ся і просив єго о помічі, мені помічну руку? не знаю, може би і піддав. Мадейский був то чоловік дуже чесний і я міг би єму пригадати ся, якби хотів старати ся — та годі! в мене так накипіло презирство до цілої твої справи, що я не міг про ю навіть згадати перед своїм давнім колегою. Скаже певно не один: переборщено! не перечу, так! переборщено! мій натури однак не можу змінити. Годі! Хоть я стараєсь о катедру руского язика повісив на кілок, таки і даліше, як вперед, я робив досліди в ріднім язіці, котрий я полюбив від юніх літ тоді, коли навіть не думав про університет.

Іван Франко старався о габілітацію в університеті львівському, але не дістав катедри. Тебе дуже боліло і болить. Я до університету львівського не маю найменшої претенсії, о катедру руского язика в тім університеті я зовсім не старався. Не довіряю нікому, а і сам не бажаю, щоби хто мені довірював. Переконати ся можна дуже легко; в одівів актах можна побачити, чи я подався був о катедру руского язика в університеті львівському.

Для Івана Франка есть непринятіє його кандидатури подію дуже важного; для мене есть ся подія зовсім байдужою, про которую не варто навіть говорити.

Іван Франко по тільки літах підносить тую малу річ і дуже старанно хоче єї прояснити. Як раз лучче ся єму нагода. Ото якийсь триль видумав байку, що то вібі я старався о суплентуру руского язика в університеті львівському, другий триль тую вістку і інші побрехеньки написав в листі до „Костуні“ — а відтак по літах той лист пересилую посередно мої ученики до Івана Франка, також колишнього моого ученика. Тає пересилка есть також вічо іншого, як лише трильство. Та тоб трильство має для Івана Франка особливе значіння. Не говорить про се виразно, але дає догадувати ся. Ото страшний ворог „Верхрат“ старався о суплентуру язика руского в університеті львівському і тому вів, Іван Франко, неодержав посади професора! При тім в наведенім листі к єго великих радості споганено „Верхрату“, в котрого всі съмлються ся“. Івану Франкові предста доволі звісно, що многі з него съмлюли і съмлються ся, та вікто з розсудних тілько на сам съміх уважати не буде. Съміти ся дуже легко, тож дурні завсігда при всякий нагоді найперші і найрадші съм-

ють ся. До съміху дурні в поострію і захочують нікчемна злоба, тую живить люта зависть. Єсли же передане згаданого листу Івану Франкові було пустим і марним трильством, пригожим лише недосвідним молодикам, то оголошене того листу в „Ділі“ Іваном Франком і тим редактором, що приняв ту квітку до уміщення, есть плюгавим, мерзеним і підлим простацтвом.

У інших народів н. пр. у Німців, Поляків... бувають також подібні ніжні зачіпки; але такі „відгуки“ бувають лише в послідуваних часописах, в останніх шматках, на котрі з розсудних нікто не зважає. У нас часопис маюча себе за представительку народовів поміщає такий брутальний „відгук“ а головно куйовдить писатель, що старався про катедру язика руского в університеті львівським.

Кожному вільно съміти ся; я всіх моїх посмішників презираю. Оголосувати дурний съміх печатно во все у слушанії може лише чоловік, що всунув ся з глузду. А тут в данім вишадку не бриклий молодик тесчинить, а чоловік старий, більше ніж 56 літній. Як бачити, крайна „воля“.

Приятностю для мене одизвати ся на таку плюгавицю певно не есть, але що іншого маю ділати? Мене стоячого зовсім з боку цілої справи про катедру язика руского зачіпали люди, з котрими я мав щастє колеговати; із злоби і зависті, хоть ім зовсім не пинив і не скодив, висмівали і обмовляли мене. Їх „здобності“ не оцінено. Катедру одержав зовсім інший чоловік. Кільканадий зліт по кандидатству отих людей виступав оден з давніх, також н-фортунний кандидат, котрий з болем серця згадув про свою веудчу, а мене, самовільно і гордо відчахнувшого від всего тодішнього калатана про бажану катедру, без жадної причини зачіпав і ображав. Справди показує ся, що „горбатого і могила не справить“.

Іван Верхратський.

Телеграми

з дня 7. грудня

Відень (ТКБ). Цісар приняв вчера на довішні послухані міністра заграницьких справ г. Берхольда.

Будапешт (ТКБ). Перед засіданням сойму около 35 опозиційних послів удалось ся під соймовий будинок; повторилися сцени з останніх днів. В соймі веде ся дальнє подрібна розправа над бюджетом.

Відень. Австрійський і італійський посол зложили в Аtenах заяву в справі остріювання грекою канонікою Вальони. Також повідомили грекий кабінет, що обсаду острова Сазено, який лежить перед Вальону, не можна уважати за довершеннє діла.

Букарешт. Ві второк приїхав ту вел. кн. Микола Михайлович, щоби вручити румунському королеві маршалківську булаву від царя.

Відень. „Die Zeit“ доносить, що в військових касарнях заострено приписи що до впускання цивільних осіб.

Верній (ВТА.). Дав ся тут відчути сильний землетрус. Мимо морозів мешканці переніякі вибігали з домів неодягнені і почували на улицях.

Атени (ТКБ). Від вчера занесено цензуру тую малу річ і дуже старанно хоче єї прояснити. Як раз лучче ся єму нагода. Ото якийсь триль видумав байку, що то вібі я старався о суплентуру руского язика в університеті львівському, другий триль тую вістку і інші побрехеньки написав в листі до „Костуні“ — а відтак по літах той лист пересилую посередно мої ученики до Івана Франка, також колишнього моого ученика. Тає пересилка есть також вічо іншого, як лише трильство. Та тоб трильство має для Івана Франка особливе значіння. Не говорить про се виразно, але дає догадувати ся. Ото страшний ворог „Верхрат“ старався о суплентуру язика руского в університеті львівському і тому вів, Іван Франко, неодержав посади професора!

Медіолан. „Secolo“ доносить з Царгородца, що Кяміль паша старався в ліондонських банках о затягнені позички 500 міл. франків. Коли би єго заходи остали без успіху, то зверне ся тоді по позичку до Парижа, де приготовляє ся вже французко-італійська консорція, готова дати Ту еччині позичку в тій сумі, однак під услівем, що будуча турецка воєнна флота будовати меть ся в французьких і італійських корабельних заведенях.

Петербург (Пет. Аг.). Митрополит Москви, Володимир, іменованій митрополитом Петербурга і предсідником Синода.

Жадзвичайкі загалькі збори

кредитового товариства „Народний Дім“ в Підгайцях відбудуться в локали товариства дні 23. грудня 1912. року о год. 1. по полуудні.

Порядок днівній:

1. Відчитавте протоколу з послідніх загальних зборів.

2. Зміна статута.

3. Внесення.

Коли би в означеній годині не вібралися статутом вимагані число членів, то о год. 2. по полуудні відбудуться збори без огляду на число присутніх.

За Надзвичайною Радою:

Конрад Кальба. о. Григорій Содомора.

462(1)

453(1—26)

Поручає ся
Впр. Духовенству
торговлю і робітні
знарядів і різ
церковних

Володимира Устенського

у Львові. ул. Руска ч. 8.

Всякі знищенні знарядів і ризи приймаються до відновлення, під гарантією і по найнижчих цінах.

На жадане висилає ся ілюстрований цінник оплатно.

40

АМЕРИКИ КАНАДИ

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецка 99.

Ціна перевезення кораблем з Тріесту до Нового Йорка III клясою 180 корон за дорослі особи 90 К за діти понизше 12 літ крім поголовного податку, який виносить 20 корон.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Франконія з Тріесту 18. грудня 1913.
Панонія з Тріесту 20. січня.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскоріші і найвеличніші пароходи на світі:

Люзітанія, дні 14/12 1912, 4/1, 25/1 1913.
Мавританія, 712 1912, 11/1, 1/2 1913.

Накладом Piusverein-у появляються гарно ілюстровані переписні листки з малюнками артиста-маліяра Асмана, які представляють найбільше займаючі сцени з другої турецької облоги Відня.

Сі листки висилає

Kanzlei des Piusvereines,
Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з поштовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовлення належить висилати на висше згадану адресу.

!!!Купуйте!!!

одобреній Радою шкільною краєвою і видавництвом Видавництва Чина св. Василія В.“ в Жовкві підручник

А-ра Богдана Барвінського. п. з. „Оповідання з рідної історії“.

Підручник обнимав 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кре-дові папері і 2 макі. В гарній полотняній оправі коштує всього 2 К 20 с.

Сі підручник в першим підручником рідної історії для руских середніх шкіл і дає шкільні молодежі вперше повний образ нашої бувальщини. Писаний так, що вадає ся не лише для учнів із 1. класами середніх шкіл, але при недостатку іншого підручника й для учнів 2. класами, для руских відділових шкіл, для семінарій і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народніх і відділових учителях.

Надає ся він до науки в дівочих та хлопчикових бурсах і інститутах, а із за своєї приступності також для наших читальень, для селян і міщан. З хісном може повчити ся з него нашої історії й кождий освічений Русин, що не має часу розчитувати ся в обсмістих книжках.

У Львові набувати можна в Книгарні „Наук. Товариства ім. Шевченка“, Ринок 10

З друкарні В. А. Шийковского у Львові